

Kutyakaland

Gyerekkori cimborámmal találkoztam a Somogyi utcában. Helyes kis puli kocogott mögöttem, abból a fajtából való, amelynek csak a menetirány sejteti, hol a hátulja, és melyik az eleje. „Nocsak, hát már te is megkutyásodtál? Ugyan mi a neve ennek a szörgombócnak?” A válasz: „Nérónak hívják az aranyost.”

A mindenit neki! Néró. Hogy is volt az, amikor én szintén kutyatulajdonos akartam lenni?

*

Nérót estefelé veztettem haza, kenderkötelen, mint a barmot. Izmos egy állat volt, hirtelen nőtt bernátheji és talán vizsla származék, öröklék izgó-mozgó, szimatoló, nyughatatlan járással. Időnként meg-megállt az úton, szétvetette a mancsait és cefetül megrázta bumfordi fejét. Puha kajla fülei úgy csattogtak ilyenkor, hogy maga is meglepődött tőle és buffantolt egyet-kettőt. Engem oda vonszolt-cipelt, ahová éppen akart, akkora erő volt benne. De nem bántam, hadd teljen a kedve, fontos, hogy most már nekünk is lesz otthon szép nagy kutyánk, alighanem különb, mint bárkié a faluban.

Amint begrattunk a kiskapun, a gangról meg iszkiri, ki az udvarra, mindjárt leszedtem róla a kötelet. Hű, azt az örömet! Egy pillanat alatt körbeszaglásztta a kerítést, felborította a csirkeitató edényt, levizitelt a tyúkólban, aminek éktelen kotkodácsolás lett a következménye. Beszóltam a konyhába édesapáméknak, hogy nézzék már, kicsoda gyönyörűség jóságot hoztam én. Egy cseppet se örültek neki. Inkább rosszállón csóválták a fejüket, megjegyzvén, hogy ez mégis bennünket hamarosan. Különbözik úgysem sokáig marad nálunk, elúzi innen a hasa. De hogy egyelőre mégse

panaszkodjék, éjszakára jóllakattuk áztatott kenyérhéjjal.

Igy tettük el magunkat másnapra. Jómagam lefekvés után még sokáig elábrándoztam, hogy mennyi irigym lesz majd a cimborák körében, ha Nérót meglátják mellettem, aztán boldogan elaludtam.

Arra riadtam föl, hogy irtózatoss dörrenés rázza meg a házat. „Hát ez mi a mennykő lehet?” — kérdeztem magamtól kába ijedséggel, s úgy hegyeztem a fülem, mint a fölajzott vadnyúl.

— Hallottátok? — szólalt meg édesapám a sötétben.

De nem felelhettem rá senki, mert abban a pillanatban még erősebb detonáció zúgta szét a remegő csendet.

Itt a világvége!

Még csak halvány fogalmat sem tudtam alkotni róla, mi történni fog. A ház nem omlott össze, s élünk, annyi szent. Igen, az óra kétyeg a falon, sőt sercege ütéshez készülődik. Egy, kettő. Két óra van tehát, s hallom a többiek fojtott szuszogását. Mi lesz most, uramisten!

— Ferkó! — csattant hirtelen édesapám hangja. — Te vagy a legnagyobb, velem jössz. Gyűjtem a lámpát.

Hát az nem igaz, hogy mennyi ideig kótorászott az asztalon gyufa után. Amikor végre rálelt és sikerült meg is gyújtania, úgy remegett ujjai végén a láng, mintha idegsokkos lett volna. Ugyanílyen bizonytalanul vette le és illesztette helyére az üveget. Szörnyen meg volt ijedve ő is.

— Na, fogd ezt a lámpát és menj előre. Rá se nézz, én a sarkadban leszek.

Még csak ez hiányzott. Úgy belém állt hirtelen a félsz, hogy mozdulni is képtelen voltam.

— Én, én... nem megyek... nem merek — dadogtam, és tán a fogam is vacogott.

Erre édesapám nagy mérgesen fölkapta a

lámpát és indult kifelé. Rám parancsolt, hogy menjek utána.

A konyhába baj nélkül jutottunk ki. Nagy óvatosan nyitottuk a következő ajtót és piszszegve, lábujjhegyen lopakodtunk a gangra. Bár ne tettük volna. Amint édesapám magasra emelte a pislákoló világot, valami hirtelen támadt dübörgés közepette eltűnt a szemem elől. Hanyatt esett, a lámpát meg elhajította.

— Ez a ronda dög! — kiáltotta estében.

Most már nyomult kifelé az egész család. — A kutya, a kutya — kiáltották. „Azanyának azt a... még ránk hozza itt az idegbajt.”

Szegény Néró ettől a zajtól egészen megböngött. Rohangászott a gangon le, s föl, mint az örült, neki a kiskapunak, aztán meg a másik ajtónak. Tudtuk már a dörrenések okát, csak azt nem, mi a csudáért csinálja ezt. Nem lát a nagy marha? Hát akkor vetjük észre egy másik lámpa világánál, hogy köcsög van a fején.

— Ó, az eszetlenje! Beledugta, aztán nem bírta kivenni.

Most ugyan mi az ördögöt csináljunk? Hosszas tanakodás után sütöttük ki, hogy le kell venni róla. Jó, jó, de hogyan? Neki, mindannyian. Néró fellökött mindenkit kétszer is, míg végül sikerült nyolc marokkal elkapni. Kettő a hátulját fogtuk, kettő a köcsögöt. Iszonyú vonítás, nyúzítás, rugdalózás. Semmi. A szűk nyakú cserépédény úgy rászorult az én kedves kutyám fejére, hogy hasztalan lihegtünk, erőlködünk.

Az isteni szikra öcsémnek a fejéből pattant ki:

— El ne engedjétek, hozom a nyújtófát!

Hozta is. Azzal sújtott a köcsögre olyan hatalmasan, hogy az tán ezer darabban hullott le Néró fejéről.

Csak azt né gondolják, hogy megköszönte. Mint a villám, úgy cikázott ki az udvarra, és nyomban elnyelte a sötétség. Az életben se látuk többé.

F. N. I.

Csökken a gimnazisták száma

Széles körű vizsgálatot tartottak a művelődésügyi szakemberek a gimnáziumi helyzet elemzésére. Megállapították, hogy 1965 óta fokozatosan csökken a gimnazisták aránya. Ez a tendencia megfelel az oktatáspolitikai elképzeléseknek: fokozatosan növelni kell a szakközépiskolák és a szakközépiskolások arányát a középiskolák között. A gimnáziumok első évfolyamába felvettek száma hat év alatt 26 százalékkal csökkent. Jelenleg 291 gimnázium 830 első osztályában 28 000 tanuló van, ez a középiskolások felét jelent. Lassú emelkedést mutat a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya: az állásviszonyok 45,4 százaléka munkás-paraszt fiatal, az elsősők között pedig ez az arány elérte a 48,2 százalékot.

A szakemberek azt is leszögezték, hogy a jelenlegi gimnáziumi tanterv egyik súlyos problémája a mozaik-szerűség, az összehangolatlanság.

Megjelent az októberi Tiszatáj

A Tiszatáj októberi száma gazdag versanyaggal jelentkezik. Olvashatjuk lapjain Raffai Sarolta, Agh István, Pilinszky János, Szepesi Attila, Gulyás Imre, Magyar Lajos és Kalász László legújabb költeményeit. A gazdag versanyagot Csalog Zsolt és Baráthy Lajos elbeszélése egészíti ki.

A tanulmányi rovat két romániai magyar író munkásságát elemzi. Veress Dániel Sütő András alkotóműhelyéről ír, Pomogáts Béla pedig Páskándi Géza verseiről szól. A színvonalas kritika-rovatban többek között Nemeskürty István két könyvéről, a Requiem egy hádseregéről és a Krónika Dózsa György tetteiről címűekről olvashatunk értékelést. Kritika jelent meg Lukács György: Adalékok az esztétika történetéhez című munkájáról és Fekete Gyula Eljünk magunknak? című, sokat vitatott kötetéről is. A művészet rovat az 1972-es Szegei Ünnepi Hetek színpadi, zenei és kiállítási programjáról ad értékelő számvetést.

Üzemi növényvédelmi előrejelzés

Szeged és a szegedi járás gyümölcs-termő területein Zsombó az első, ahol megkezdte a gyümölcsösök kártevői és az ellenük való védekezés üzemi előrejelző szolgálatát. Két szakszövetkezelt főhivatású növényvédelmi szakembereként Kalkuszi Gizella végzi ezt a fontos munkát Zsombón, ő számolt be tegnap délelőtt tapasztalatairól a közszeged művelődési házában rendezett megyei növényvédelmi tanácskozáson. Elmondotta beszámolójában, hogy a megyei növényvédő állomás egész megére érvényes előrejelzését szükséges a helyi körülmények pontos ismeretében kis körzetekre vonatkozóan kiegészíteni, hogy hétről hétre napi pontossággal megmondhassák a gazdaságok vezetőinek és a háztáji termelőknél egyaránt, mikor, milyen kártevő ellen, milyen vegyszerrel kell halaszthatatlanul védekezniük. Berezsvei Perencné, a megyei növényvédő állomás munkatársa az ismert előrejelzési módszerek üzemi kibővítéséről tartott előadást a tegnapi tanácskozáson.

Ankét az iskolaegészségügyről

Tegnap, csütörtökön délelőtt a Fodor József iskolaegészségügyi társaság és a Szeged megyei városi tanács rendezésében kétnapos iskola-egészségügyi ankét kezdődött Szegeden. A konferencia célja az óvodás és iskolás korúak egészségügyi ellátására, illetve nevelésére hivatott orvosok és pedagógusok kapcsolatainak bővítése, az orvosi és pedagógiai kutatások eddigi eredményeinek és feladatainak számbavétele. Az ülészakon elhangzó előadások többsége a serdülőkor nevelés-udományi és egészségügyi kérdéseit vizsgálja, néhány előadás pedig átfogó jelleggel az iskola-egészségügy egyéb problémáival foglalkozik.

A mostanihoz hasonló ankétok történetében a szegedi város részét először megfelelő számban a pedagógusok, az előadások nagy részét is ők tartják. Rajtuk kívül iskolaorvosok, a városkereszt képviselői, különböző egészségügyi csoportok vezetői érkeztek Szegedre, az ország minden részéből.

A konferenciát Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese nyitotta meg tegnap délelőtt a Bartók Béla művelődési központ előadótermében. Az első ülésnapon nyolc előadás hangzott el, amelyeket vita követett. Délelőtt tekintették meg az ankét résztvevői a szegedi ifjúsági rendezőintézetnek, az ország egyetlen ilyen intézményének munkáját bemutató filmet. A mai ülésnapon a középiskolások serdülőkorú túlterheléséről, ennek orvosi és pedagógiai vonatkozásairól, a pályaválasztás kérdéseiről, az iskolák higiénés helyzetéről és fejlesztéséről hangzanak el előadások, majd dr. Róna Borbálának, az iskolaegészségügyi társaság főtájtárának záróaválva fejeződik be az ankét.

Gyázközlemények

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa és nagyapa, BALOGH SÁNDOR, életének 58. évében váratlanul elhunyt. Temetése szeptember 29-én 13 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család, Kossuth L. sgt. 97. Köszönetet mondunk mindazoknak, kik szeretett halottunk, FODOR SÁNDOR temetésén megjelentek, részvétükkel és virágokkal mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család, Párizsi krt. 34/B. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapa, Dr. RETI LAJOS, életének 68. évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése szeptember 29-én 15 órakor lesz a Református temető ravatalozójából. A gyászoló család, Bokor u. 10.

A GYERMEKELLÁTÁS KÖLTSÉGEI

Nyáron négy évre visszatekintve vizsgálták Csongrád megye népi ellenőrei azokat a gazdasági tényezőket, melyek a gyermekellátás egyes költségeinek növekedését okozták. A nyolc kereskedelmi vállalatnál és négy gyárnál, üzemnél, szövetkezetnél végzett vizsgálat eredményeit tegnap, csütörtökön délelőtti ülésén vitatta meg a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság.

ERDŐN, MEZÓN KÖZLEKEDNEK

„Mező- és erdőgazdasági KRESZ” címmel audiovizuális vetítési programot állított össze a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium és a BM Közlekedési Csoportfőnöksége. A diafilmes bemutatják a mező- és erdőgazdasági gépek közötti közlekedésének általános szabályait, valamint a gépekkel való személy- és áruszállítás előírásait.

Különc szomszéd

— Miért tartja különöncnek a szomszédját?
— Öt éve meg sem csókolta a feleségét, most viszont megpofozta azt az embert, aki megtette helyette...

GYARAPODIK LENGYELORSZÁG LAKOSSÁGA

Az év első hat hónapjában 302 ezer gyermek született Lengyelországban, 9500-zal több, mint 1971. hasonló időszakában. Arra számítanak, hogy az év végéig a születések száma eléri az 575 ezret. Ez annyit jelentene, hogy Lengyelország lakossága 1971 óta 300 ezer fővel növekedett.

MILLENEUMI KÖRUSTALÁLKOZÓ

Székesfehérvárott, a város ezeréves fennállása alkalmából, az ünnepek záróakordjaként szombaton és vasárnap országos körustalálkozót rendeznek, ahol fellép a szegedi MÁV „Hazánk” munkaskórusa is. A szombati díszhangverseny műsorát történelmi tematikájú művekből állították össze, ahol az Erdős János vezette munkaskórus szegedi zeneszerző új művét is bemutatja: Nagy István, a tanárképző főiskola tanára erre az alkalomra komponálta, Illyés Gyula verssoraira, a Hunyadi keze című kórusművét. A szegedi együttes vasárnap délelőtt országos minősítő hangversenyen is szerepel.

IDEÁLIS ESET

Egy közvélemény-kutatás alkalmával feltették a kérdést egy humoristának, vajon a leghálásabb közönség az idősebb vagy a fiatalabb ember, az északi vagy a déli stb.? Rövid gondolkodás után a megkérdezett válaszolt: „A humoristák számára a legjobb közönséget a szép fogorú nők alkotják. Ők ugyanis minden alkalmat megragadnak arra, hogy kacagjanak”.

GEPIDÁK TEMETŐJE

A Mohács—Eszék közötti út mellett épült hatalmas állattenyésztő üzem földmunkái régi kultúrák emlékeit hozták felszínre: egy VI—VIII. századi temető került napvilágra, amelynek teljes feltárása az idén fejeződött be. Az ásás során mintegy 700 sírt bontottak fel a régészek, mint kiderült: gepidák temetkeztek itt.

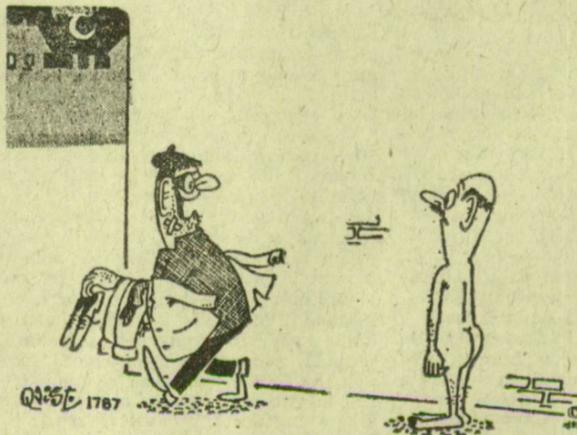
FÖLDRENGÉS PAKISZTÁNBAN

Szerdán ismét rengett a föld Pakisztánban. Rawalpinditől 72 kilométerrel északra három ember súlyosan megsérült. A lökéseket egyébként mindkét fővárosban — Rawalpindiben és Iszlambadban — érezni lehetett. Ez volt a harmadik földrengés ebben a hónapban.

MATUZSALEM

Az ugandai rádió híre szerint szerdán elhunyt az ország legidősebb polgára, a 135 éves Jakubu Majonga. Két özvegyet, harmincegy gyermeket, 117 unokát, 55 dédunokát és négy ükunokát hagyott maga után.

A rátarti

— Azt az egyet meg kell hagyni, hogy mindig alapos munkát végezz!

LAKÁSÉPÍTÉS AZ NDK-BAN

A Német Demokratikus Köztársaságban 1961. és 1971. között 550 ezerrel növekedett a lakások száma, és meghaladta a hatmilliót. Jelenleg az NDK lakásai átlagosan 58 négyzetméter alapterületűek.

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja. — Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 9, vasárnap 12 oldalon. — Főszerkesztő: F. Nagy István. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 13-535, 13-093. — Felelős kiadó: Kovács László. — A lapot nyomatja: Szegedi Nyomda, Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 28. sz. — Index: 29 053. — Előfizetési díj egy hónapra 20 forint.